

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Приймальна комісія

ПРОГРАМА фахового іспиту

за ступенем «бакалавр»
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
освітня програма «Облік і аудит»

для вступників за іншою спеціальністю, які вступають
на основі вже здобутого ступеня бакалавра

Рекомендовано до затвердження
на засіданні приймальної комісії
протокол № 3 від 22 квітня 2024 р.
Відповідальний секретар
приймальної комісії

 Олена ГОРЯЧОВА

Полтава - 2024

Упорядники: **В. Я. Плаксієнко**, професор кафедри бухгалтерського обліку і аудиту Полтавського університету економіки і торгівлі, д.е.н., професор

О. В. Артюх-Пасюта, доцентка кафедри бухгалтерського обліку і аудиту Полтавського університету економіки і торгівлі, к.е.н., доцентка

Рецензенти: **А.І. Мілька**, завідувачка кафедри бухгалтерського обліку і аудиту Полтавського університету економіки і торгівлі, к.е.н., доцентка

М. О. Любимов, доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту Полтавського університету економіки і торгівлі, к.е.н., доцент

Розглянуто на засіданні кафедри
бухгалтерського обліку і аудиту
27.03.2024 р. протокол № 8

Зав. кафедри Мілька А. І.

Зміст

1. Пояснювальна записка.....	4
2. Перелік питань, що виносяться на фаховий іспит.....	5
3. Критерії оцінювання.....	9
4. Список рекомендованої літератури.....	10

Пояснювальна записка

Освітньо-професійна програма «Облік і аудит» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» ступеня бакалавра передбачає фаховий іспит для вступників на основі раніше здобутого ступеня бакалавра за іншою спеціальністю. Перелік питань для проведення фахового іспиту базується на навчальному матеріалі фундаментальних та спеціальних дисциплін.

Мета фахового іспиту. Метою фахового іспиту є перевірка та оцінка теоретичної і практичної підготовки вступника, встановлення рівня його знань з фахових дисциплін та вміння їх використовувати при здійсненні конкретних господарських операцій у сучасних умовах господарювання.

Вступ на навчання за ступенем бакалавр полягає у визначенні рівня підготовленості вступників, які бажають навчатись у Полтавському університеті економіки і торгівлі за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування», ОПП «Облік і аудит».

Вимоги до здібностей і підготовленості вступників. Для успішного засвоєння освітньо-професійної програми «Облік і аудит» ступеня бакалавр, вступники повинні мати здібності до оволодіння знаннями, уміннями і навичками в галузі загальноекономічних та спеціальних економічних наук.

Характеристика змісту програми. Програма фахового іспиту характеризує вимоги до вступників ступеня бакалавр, визначених у відповідних стандартах вищої освіти.

Порядок проведення фахового іспиту визначається Правилами прийому до Полтавського університету економіки і торгівлі у 2024 році.

Перелік питань, що виносяться на вступне випробування

Перелік питань для фахового іспиту з дисципліни „Бухгалтерський облік”

Тема 1. Господарський облік, його суть і характеристика

1. Види господарського обліку. Облікові вимірники.
2. Сутність та види бухгалтерського обліку.
3. Мета, завдання та функції бухгалтерського обліку.
4. Користувачі даних бухгалтерського обліку.
5. Порівняльна характеристика фінансового та управлінського обліку.
6. Нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку в Україні.
7. Форми бухгалтерського обліку.

Тема 2. Предмет і метод бухгалтерського обліку

1. Сутність і характеристика об'єктів бухгалтерського обліку: активів, зобов'язань, власного капіталу, доходів, витрат і фінансових результатів.
2. Предмет бухгалтерського обліку.
3. Метод бухгалтерського обліку.
4. Сутність та характеристика елементів методу бухгалтерського обліку.
5. Принципи бухгалтерського обліку.

Тема 3. Бухгалтерський баланс

1. Метод балансового узагальнення.
2. Бухгалтерський баланс: його зміст і побудова.
3. Класифікація бухгалтерських балансів
4. Зміст статей активу і пасиву Балансу (звіту про фінансовий стан).
5. Зміни в балансі під впливом господарських операцій

Тема 4. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис

1. Призначення бухгалтерських рахунків.
2. Поняття активних, пасивних і активно-пасивних рахунків. Визначення оборотів і кінцевого залишку (сальдо) на рахунку.
3. Подвійний запис на рахунках. Кореспонденція рахунків.
4. Рахунки синтетичного і аналітичного обліку, їх взаємозв'язок.
5. Узагальнення даних поточного обліку. Зміст та призначення оборотних відомостей.
6. Зв'язок показників бухгалтерського балансу з рахунками бухгалтерського обліку.

Тема 5. Документація, інвентаризація

1. Сутність і значення документації в бухгалтерському обліку.
2. Види бухгалтерських документів.
3. Поняття про документообіг.
4. Суть і значення інвентаризації.
5. Порядок проведення та оформлення інвентаризації.

Тема 6. Оцінка і калькуляція в системі бухгалтерського обліку

1. Оцінка як елемент методу бухгалтерському обліку.
2. Види оцінки в бухгалтерському обліку.
3. Калькулювання як елемент методу бухгалтерського обліку.
4. Методи калькулювання.
5. Елементи витрат і статті калькуляції.

Тема 7. Облікові реєстри, техніка і форми бухгалтерського обліку

1. Сутність і види облікових реєстрів.
2. Характеристика облікового циклу підприємства.
3. Способи виявлення та виправлення помилок в документах, облікових реєстрах.
4. Форми ведення бухгалтерського обліку.

Тема 8. Облік основних засобів

1. Сутність та класифікація основних засобів.
2. Оцінка вартості основних засобів.
3. Документальне оформлення надходження та вибуття основних засобів.
4. Характеристика рахунків, призначених для обліку основних засобів.
5. Поняття зносу та амортизації основних засобів.
6. Характеристика рахунків, призначених для обліку зносу основних засобів.

Тема 9. Облік нематеріальних активів

1. Сутність і види нематеріальних активів.
2. Порядок визнання та оцінка нематеріальних активів.
3. Характеристика рахунку, призначеного для обліку капітальних інвестицій у придбання (створення) нематеріальних активів.
4. Характеристика рахунку, призначеного для обліку амортизації нематеріальних активів.
5. Характеристика рахунку, призначеного для обліку вибуття нематеріальних активів.

Тема 11. Облік запасів

1. Визначення, визнання та класифікація запасів.
2. Методи оцінки вибуття запасів.
3. Документальне оформлення руху запасів на підприємстві.
4. Характеристика рахунків, призначених для обліку виробничих запасів.
5. Характеристика рахунків, призначених для обліку товарів.

Тема 12. Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості

1. Сутність і класифікація грошових коштів.
2. Документальне оформлення надходження та вибуття грошових коштів у касі. Ліміт каси.
3. Характеристика рахунків, призначених для обліку готівки.
4. Порядок відкриття поточного рахунку у банку.
5. Характеристика рахунків, призначених для обліку грошових коштів на рахунках в банку.
6. Визначення, визнання, класифікація та оцінка дебіторської заборгованості.
7. Характеристика рахунків, призначених для обліку дебіторської заборгованості.

Тема 13. Облік фінансових інвестицій

1. Економічна сутність, визнання та класифікація фінансових інвестицій.
2. Оцінка фінансових інвестицій.
3. Характеристика рахунків, призначених для обліку фінансових інвестицій.

Тема 14. Облік власного капіталу

1. Сутність власного капіталу та його складові.
2. Характеристика рахунків, призначених для обліку зареєстрованого (пайового) та неоплаченого капіталу.
3. Характеристика рахунків, призначених для обліку додаткового капіталу та капіталу у дооцінках
4. Характеристика рахунків, призначених для обліку резервного та вилученого капіталу.
5. Характеристика рахунку, призначеного для обліку нерозподіленого прибутку (непокритих збитків).

Тема 15. Облік зобов'язань

1. Сутність, порядок визнання та класифікація зобов'язань.
2. Поняття довгострокових зобов'язань.
3. Поняття поточних зобов'язань.
4. Сутність та порядок розрахунків за дивідендами.
5. Характеристика рахунків, призначених для обліку зобов'язань.

Тема 16. Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу

1. Сутність і види заробітної плати. Склад основної та додаткової заробітної плати.
2. Форми та системи оплати праці.
3. Характеристика рахунків, призначених для обліку розрахунків з оплати праці.
4. Сутність, види та розрахунок утримань із заробітної плати працівників.

Тема 17. Облік витрат діяльності підприємства

1. Сутність та класифікація витрат діяльності підприємства.
2. Порядок визнання та оцінка витрат.
3. Характеристика рахунків, призначених для обліку витрат.

Тема 18. Облік доходів і фінансових результатів

1. Сутність доходів як об'єкта бухгалтерського обліку.
2. Критерії визнання, оцінка та класифікація доходів.
3. Характеристика рахунків, призначених для обліку доходів.
4. Сутність і види фінансових результатів (прибуток і збиток).
5. Порядок формування фінансових результатів.
6. Характеристика рахунків, призначених для обліку фінансових результатів.
7. Відображення фінансових результатів у фінансовій звітності.

Тема 19. Фінансова звітність

1. Сутність та класифікація бухгалтерської звітності.
2. Характеристика форм фінансової звітності.
3. Якісні характеристики фінансової звітності.
4. Принципи формування фінансової звітності.
5. Порядок складання та подання фінансової звітності.

Критерії оцінювання знань

Порядок оцінювання: конкурсний бал вступника для здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти оцінюється за шкалою від 100 до 200 балів (фаховий іспит) у формі комп'ютерного тестування. За кожну правильну відповідь тестового завдання (30 завдань) вступнику нараховується 1 тестовий бал.

Таблиця 1 - Переведення тестових балів до шкали 100-200 з фахового іспиту для вступників на здобуття освітнього ступеня «бакалавр»

Тестовий бал	Бал за шкалою 100-200	Тестовий бал	Бал за шкалою 100-200
3	100	19	153
4	107	20	155
5	114	21	157
6	121	22	159
7	126	23	163
8	131	24	167
9	134	25	171
10	137	26	175
11	140	27	181
12	143	28	187
13	145	29	193
14	147	30	200
15	148		
16	150		
17	151		
18	152		

Список рекомендованої літератури

1. Артюх-Пасюта О. В. Практичні аспекти трансформації Звіту про фінансовий стан. The 2nd International scientific and practical conference «The world of science and innovation» (September 16-18, 2020) Cognum Publishing House, London, United Kingdom. 2020. P. 235-245.

2. Артюх-Пасюта О. В., Самоїлік К. М. Сутність грошових потоків підприємства: збір. тез доповідей XVIII Всеукр. наук.-практ. конф. студентів і молодих вчених «Молодь: освіта, наука, духовність»: (12-13 травня 2021 р., м. Київ). Ч. I. К. : Університет «Україна», 2021. С. 117-118.

3. Бочуля Т. В., Артюх-Пасюта О. В., Ковалевська Н. С., Коробкіна І. С. Бухгалтерський облік : опорний конспект лекцій. Х. : Вид-во Іванченка І. С., 2019. 161 с.

4. Бухгалтерський облік як наука: від основ до наукової картини світу: колект : монографія / за наук. ред. В. Я. Плаксієнко. Київ : ЦУЛ, 2021. 320 с.

5. Бухгалтерський облік : навч. посіб. / В. М. Краєвський, О. П. Колісник, Н. В. Гуріна та ін. Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. 388 с.

6. Бухгалтерський облік. Основи теорії та практики : підручник / А. Г. Загородній, Г. О. Партин, Л. М. Пилипенко, Т. І. Партин, О. І. Тивончук. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2022. 416 с.

7. Інструкція про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>.

8. Лобода Н. О., О. М. Чабанюк. Бухгалтерський облік: у схемах та таблицях : навч. посіб. К. : Алерта, 2023. 212 с.

9. Любимов М. О., Педченко Н. С., Артюх-Пасюта О. В., Мілька А. І., Прохар Н. В. Розвиток організації бухгалтерського обліку в Україні в сучасних умовах. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки». 2022. № 2 (106). С. 42-47.

10. Мілька А. І., Любимов М. О. Окремі аспекти управління витратами підприємства. *Мережевий бізнес: становлення, проблеми, інновації*: матеріали XII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 27-28 квітня 2022 року). Полтава : ПУЕТ, 2022. С. 102-104.

11. Мілька А. І., Тимченко В. В., Омеляненко Ю. А. Методичні та організаційні аспекти обліку дебіторської заборгованості. *Стратегічні пріоритети розвитку бухгалтерського обліку, аудиту та оподаткування в умовах глобалізації*: збірник II Міжнародної науково-практичної конференції (16 листопада 2023 р., СНАУ). Суми, 2023. С. 382-385.

12. Мельник С. І., Горбан І. М., Марушко Н. С. Фінансовий облік і звітність : навч. посіб. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 388 с.

13. Первинний облік у сільськогосподарських підприємствах : навч. посіб. / за заг. ред. В. Я. Плаксієнко. Київ : ЦУЛ, 2020. 440 с.

14. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і

господарських операцій підприємств організацій. URL: <https://buhgalter911.com/uk/normativnaya-baza/instr-plan-rah/plan-rah/plan-schetov-buhgalterskogo-1021043.html>.

15. Плаксієнко В. Я., Черненко К. В. Електронний документообіг: вплив на діяльність підприємств : збірник наукових праць ПДАА за підсумками НДР в 2019 р., 22-23 квітня 2020. Полтава : РВВ ПДА, 2020. С.186-188.

16. Плиса В. Й., Плиса З. П. Теорія бухгалтерського обліку : підручник. Львів : Видавництво ННБК «АТБ», 2023. 302 с.

17. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. №996-XIV. URL: <http://www.ligazakon.net>.

18. Про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: Наказ Міністерства фінансів України від 24.05.1995 р. № 88 (з врахуванням змін і доповнень). URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.

19. Усатенко О. В. Бухгалтерський облік та звітність організацій : навч. посіб. Дніпро : НТУ «ДП», 2022. 274 с.

20. Фінансовий облік : навч. посіб. / В. М. Краєвський, О. П. Колісник, Н. В. Гуріна та ін. Ірпінь : Університет ДФС України, 2022. 616 с.

21. Фінансовий облік : навч. посіб. / Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, П. Н. Денчук та ін. Тернопіль : ЗУНУ, 2023. 488 с

22. Яковенко С. Л. Бухгалтерський облік: навч. посіб. Х. : ЛФ ХАДФК, 2023. 362 с.